

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetései és előfizetési pénzek a kiadónivalóra czimezve Túrócszentmártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. — Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad. Nyilttér soronként 40 fillér.

A nemzeti kérdés.

— Czikksorozat. —

(Ezen fejezet elejét lásd lapunk előző számában.)

Tekintve a mi indolenciánk ellenében ellenségeink tagadhatatlan nagy szívósságát, lelkesedését és áldozatkészségét, e téren aligha nem huzzuk mi a rövidebbet. Különbösen a történelem és a tapasztalás bizonyítja, hogy nagy hanggal és lobbalt kezdett dolog, mielőtt az első lelkesedés lefolyad, annál könnyebben és hamarabb elalszik. Szerény nézetem szerint épp ennélfogva az ügynél, mely a nemzeti ségnek érzékenységet — habár jótalanul — sérthetné, a legnagyobb óvatosságra, izlésre és tapintatra volna szükség s kerülni kellene még az erőszak látásait is. En részemből ezek hiányának is tulajdonítom sok részben az ellenszenvet, melyet ezen egyetek — különben egészen ártatlan s a nemzetségekre veszélytelen — működése ellenségeinknél kellett.

Az angol — az igaz — századok alatt, de egész csendesen, nesztelenül hódította meg a roppant területet s ma az öt világrész s tengerek ura. Oroszország az utolsó század alatt hódította meg ázsiai birtokainak nagy részét, a Kaukázust, Turkesztánt, Bokharát, Szamarkandot, Kamcsatkát és Szibéria nagy részét, föl a jeges tengerig és Amerikáig; szóval, a földtekének majd egynegyedét. Igaz, hogy ezt hol ügyes politika, hol az erőszak fegyverével tette meg, de meg vagyok győződve, hogy ezen összes műveleteinél nem mondta el annyi dikeziót, mint nálunk egy év alatt a hazáért.

Elmondtuk fentebb, hogy egy életrevaló népnél a nemzeti öntudat s nyelv oly erő önmagában, mely nemcsak ellenáll a támadásoknak, de mint minden erő, terjeszkedik és hódít, mint Róma és Görögország hódított nyelvélvél messze határain túl is és nem volt egyetekre szüksége. De mi nem vagyunk sem Róma, sem Görögország s ha már erre szükségünk van, mert nem érezzük magunkban azt az erőt s bármiképp fogva nem vagyunk képesek nyelvünket és ezredéves kultúránkat még saját hazánkban sem, az ország határai

között más módon érvényesíteni, tegyük azt a czél érdekében is komolyan, férfiasan s ahhoz illő lelkesedéssel, mert a szent és magasatos eszméket nem lehet profanálni, hogy ily irányú egyeteink részvét hiányában a ténnes, avagy fölözslás szomorú, de egyuttal neveléséges látványát is nyújták a világnak, mint a többi, például a hazai állatvédők, erkölcsnemesítő és más erők.

hiba, — miként emlitettük — hogy tótul, oláhu beszélnék a néppel, kétszeres hiba ez az egyleti tagok részéről. Valódi mérnyület az egylet czéljai ellen.

Kezdjük tehát ezen: az egyletnek első és főfeladata lenne ezen visszas, mondjuk ki nyíltan, szegyeteljes állapotot segíteni s első sorban saját tagjait szorítani saját nyelvük iránti kötelesegeik teljesítésére.

A felvidéki határvárosokban, mint Rimaszombat, Rozsnyó, Losonc, Ujhely és a többiben, ha akadási is egy-két jóindulatú iparos, birtokos, kereskedő, ki megemberelve magát, szóba nem állana azzal, ki bár magyarul tud, de nem akar beszélni — önmagának ártana, mert az emberek máshoz mennének; de ha a kereskedők s fennevezettek mindegyike követné a szabályt, akkor igenis czélt érnének. A bukaresti, zágrábi, túrócszentmártoni polgárt nem kell ilyenre figyelmeztetni. Ez közöttünk a különbség! . . .

Itt az egylet főfeladata lenne, hogy bevonva tagjai sorába a város és vidék összes értelmiségét, az állami és közigazgatási tisztviselőket — mindössze se sokan vannak — s a birtokos és iparosostály jelentősbejt, a fentebbi szabályt szigorúan és következetesen keresztül hajtsa s az ellene vétőket erkölcsi presszió s ha kell, csekély pénzbüntetéssel sújtsa. Továbbá kötelezni minden tagját, hogy otthon hozzátartozóival csak magyarul beszéljen. Ez, azt hiszem, a leghevesebb s jogos követelés azzal szemben, kinek kenyeret adunk. De ettől eltekintve, igazságos is azok irányában, kik föltették magukban soha magyar szót ki nem ejteni. Végre küzdeni kellene a csunya s civilizált ember előtt barbar visélet — a nagy kalap és opaszok ellen. Ez sokat tenne,

mert a magyar, veleszületett hibájánál fogva is, mielőtt nagy kalapot lát, tótul kezd a beszédet.

Hány módja volna még a nép megmagyarosodásának! Ezek közül egyeteink egyiket sem teszük.

Rozsnyón, melynek értelmisége teljesen magyar s a szomszéd falvak még magyarok, sem lehetett ezt keresztül vinni s egyete hosszas fennállása daczára sem ad legkisebb életjelt magáról, a tagsági díjakat sem fizetik rendszeren. Ez is abban a betegségen szenved, mint a többi. Tagjai nem lelkesednek az eszméért, a választmányba pedig csak népszerű embert, jó pajtást választanak; nem nézik, ki tud és akar tenni valamit. Az egylet ezidő szerinti elnökének nyilatkozata szerint, az egylet üléseit, részvét hiányában, még megtartani sem képes. S ez itt, éppen ily exponált helyen történik. Így küzd éppen a határon a Hungaria Militans és roskadozik az emberfölötti harcban, mint ahogy ezt az egyes Emkék évkönyvei fennen hirdetik. A Rozsnyói Híradó, ezen a Felvidéken valóban hasznos szolgálatot teljesítő lap, sokat foglalkozott e kérdéssel és vezércikkeiben gyakran élesen keltet ezen indolencia ellen, de mindez hiábavaló és elhangzik a pusztában.

Az eszmét, hogy az üzletekben és másutt a néppel, vagy csak a tót cseleddel is magyarul beszéljenek, kihivetellenek tartják. De az évi jelentés szerint a gömőri központi egylet — melynek tagjai között a megye legjelesebb férfait s legjobb neveit tisztelheti — sem mutathat föl nehány tanító segélyezésén kívül eredményt; pedig ha valahol, ugy itt Kishontban — hol a tótság a szó szoros értelmében Rimaszombat kapujáig terjed s hol föl Tiszolozig van a gömőri pánzlávság főfőzése, kellene tenni valamit a veszedelem ellen. Tény azonban, — s ezt készséggel elismerjük — hogy Gömörvármegye közigazgatási hatóságai a nemzeti ügy érdekében kellő jóakarattal s ha kell — miként több eset bizonyítja — erélyvel és szigorral járnak el; ennek daczára a különönség — éppen a határvidekeken nyilvánuló — kárhözatos apáthiája s néhány engesz-

Thuróc vármegye története.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcaja. —

Irta: Bráz Béla, Thuróc vármegye levéltárosa.

(Folytatás.)

A rákói birtokjog.

Ezen birtok a XIII. század végén, illetve a XIV. század elején hatalmas területet foglalt magában. A „Regisztrum” de Thuruch” szerint kiterjedt a mai Nagy-rákó, Kiskrákó, Laszkár (akkor Ewspataka), Károlyfalva (Wyfaln), Bálmfalva (Mwrenfelde) és Bisztricska község egy részére. Könnyebb áttekintés s összefüggés szempontjából is ezen községek keletkezésének idejével fogom bemutatni Rakouch történeti fejlődését s birtokviszonyait.

Rakouch (olv. Rakócz) keletkezési ideje a Regisztrum 41. §-a szerint 1242, tehát közvetlen a muli vészből menekülő király idejében. Régi elnevezései Rakouch, Rakoucz, Rakfalva, Rakouczfalva a XIII—XV. században. Népeisége 1785-ben 237; 1900-ban 253.

Megjegyzendő továbbá, hogy a Regisztrum szerint Zanasán-nak, majd Zalusán-nak is nevezett s két részre osztott: Nagy-Rakouczra és a Zanasán földből kiblasított Zanasánra, illetve Kiskrákóra (Regisztrum 54. §.), mely jelenleg Lohotkának nevezettük.

Birtokcsere s adásvéves, ugyszintén zálogjog útján kiterjedt a rákói birtok Murenfeldére, jelenleg Károlyfalvára; Ewspataka-ra, vagyis a jelenlegi Laszkár-ra és Bálmfalvára; végre házasság útján, Rakoucz Lőrincz Benyochy Katalint bírván nőül, Benefalvára.

Megjegyzendő továbbá, hogy az ősrégi Rak, illetve Rakoucz, jelenleg pedig Rakovszky-család nagyrákói Ravasz Miklós (Nicolaus de Rakov sic dictus Ravasz), ugyszintén nagyrákói György magvaszakadtával, fiágon kihalt 1499-ben, egy új sarjban a joeseni, másképp joesenóvi ágban kelt életre s ezen joeseni ág az 1561-ben adott donációban ujból felvette a rákói, illetve de Rakov előnevet, mint ezt lejjebb fogjuk látni.

A Rakovszky ősrégi családnak nemességét, mely a joeseni ágban ujból felvirágozott, az orsz. levéltári adat szerint már III. László király megerősítette. Ezen család azonban a rakouchi néven közfelfogották a tatárpusztítás után tünik fel megyénkben. Rakouch, illetve Zanasán földjét a tatár invázió előtt a Mesták család bírta, amely azonban, valószínűleg a tatárpusztítás idejében, Thuróczban lettett.

Márton, udvari káplán (capellanus noster fidelis, mondja a Regisztrum) s ennek testvére László a muli vészből menekülő királyt Thuruch várba elkísérik s öneládozó vitézségükért kapták a Rakouch, illetve Zanasán földjét 1242-ben (Regisztrum 41. §.)

De a Regisztrum 21. §-a szerint Rakouchra szintén donációt kapott 1244-ben Csernek, másképp Csernek s a birtokra vonatkozó eredeti donációsálvi okmányt Cserneknek dedunokái, Jakab, nyitrai mesterkanokon s ennek testvére Lőrincz 1391-ben felmutatták a megyei nemesi összeíró bizottság előtt. A cserneki ág azonban Jakab papban és Cserneki Lőrinczben lettett Thuróczban s az egész rákói birtok a zanasáni, illetve a nagyrákói Ravasz ágra s az Ewspatki családra származott át. (Lásd leszármazási táblázatot.)

Az előadottak szerint Zanasánt, illetve Zalusán földjét, Márton pap és testvére László kapták. De 1280 körül Murenfeldi Loránd, Wryn-nak testvére (Murin, Maurinus, Mór) elfoglalta Zanasánt. László (de Zanasán) László királyhoz fordult sérelmével s így Loránd királyi parancsra a jogtalanul elfoglalt birtokot 1283-ban kénytelen volt visszaadni. Márton, udvari pap és László magvaszakadtával az egész zanasáni birtok két részre osztottott, Nagy-Rákóra, mely a nagyrákói Ravasz családra ment át s Ewspataka-ra, mely utóbb Kis-Rákónak nevezetett s az ewspatki család tulajdona volt. De a szomszédos nemeseik, ugymint a károlyfalvi, ewspatki s nagyrákói Ravasz-család folytonos viszályban volt, míg végre 1377. évi április 4-én Domonkos thuruchi prépost előtt feltételek (conditionalis) egyezséget kötöttek és pedig ewspatki (kiskrákói) Jánosnak fiait: István pap, János és Dénes,

telhetetlen agitátor működése miatt alig képesek az eltótosító pánszláv törekvéseket ellensúlyozni. A főntebb érintett eszmét azonban itt is épp úgy, mint más városokban, ki-vihetetlennek tartják.

Hallva ezt, lehetetlen, hogy az embernek, kiben magyar szív dobog, arcába ne szökelljen a vér! Tehát, hogy a magyar ember saját országában, üzletében vagy más hivatalos helyiségekben, sőt még otthon, saját házában sem érvényesíthesse az őt megillető jogot; vagyis hogy ne a napszám és eselőd nyelvén töltsd, de magyarul beszéljenek, — engedelmet kérek — ha ez kivihetetlen, akkor egyszerűen minek az egylet? Minek a sok beszéd és egyéb? Akkor menjen minden a maga útján, ahogy megy; jégalább oktalannal mával föl nem piszkálják az alvó szenvedélyeket, a reakciózt.

Az egész országban mutatkozó, ezen igazán ázsiai fatalizmus és keleties „báaom is én” között, melyet a nemzet minden osztálya saját nyelve iránt tanusít, különösen itt a Felvidéken jól esik látni, hogy e tekintetben az állami tisztviselők öröndetes kivételt képeznek, vagy mert a kinevezettek jó része nem igen, vagy nem jól beszél tótul, vagy mert magyarságuk által — s nagyon helyesen — érdemeiket akarván szerezni, a felekket az állam nyelvén érintkeznek. Ezt örömmel konstatáljuk. Tehát itt is az állam, ez a mindenki által ócsarolt és meghurezolt állam s annak közege az egyedüli, mely tesz valamit.

Ami a vidéki egyletekről áll, sok tekintetben áll a Fmke-re is. Ez évente egyszer, a Felvidék különböző helyein tartja u. n. nagygyűlését, bár itt a részvét már az újdonság ingerénél fogva is nagyobb, de ide is inkább a látványosság és csillogás, mely a külsőségekben és egyének megválasztásában nyilvánul, mint a valódi buzgalom és lelkesedés vezetí az emberek nagy részét. Sok a formalitás, a parádé és látványosság, még zslőségiyentelés, sőt proceszsió is van (lásd Nyitra). Ugyan mi célja van ennek? Természetesen vannak nagy, országra szóló beszédek, dörög éljenek stb. E beszédekre, melyeket ez alkalommal elmondanak s a szélrózsa minden irányra felé kúrtólnek a lapok, igazán el lehet mondani a költővel, hogy: „eloszlik, mint a buborék...”

A Fmke 1896. évkönyve gygesen összeállított mű és nagy díszesetet érdemel, de önmagában még nem eredmény. Ha komoly akarat és eszelevek kezdetét jelenti, akkor lelkünk mélyéből üdvözöljük azt; ha nem, úgy elhangzó szó lesz ez is a pusztában és nem fog egyetlen embert sem magyarrá tenni.

Az egységes magyar társadalom, az Országos nemzeti szövetség, a Felvidéki írók köre, a huszonnyolcz daloskór mind szép gondolat, de égyet nem pótolhat soha: a

magyar beszédet, enélkül pedig nincs magyarosodás.

Az évkönyv egy kimagasló pontja a magyar hazafiakhoz intézett szöszat, — mely alá társadalmunk több előkelősége írta nevét — nagy horderejű mozzanat s a mai közönys világában talán szükséges is.

Nem tudjuk, hogy e különben hazafias lendülettel írt szöszat kinek tollából eredt, de mint ilyennek rövidnek, helyesen fogalmazottnak s minden tekintetben korrektnek kellene lennie. A gyarló stil emberi gyöngöség, az igaz, de itt, e helyen, a felhívásban, mely egy országnak szól, a legesekélyebb hiba és pongyolaság sem engedhető meg. Mily szokatlan kifejezések ezek: „A küzdelmet mostan a béke, a civilizáció fegyverei folytatják” (!). Tovább: „És hevenyészett serege, ki kardra hányódik, ki szétszóródik”, vagy: „Testvérem és anyám egy személyben, királyi magyar nemzet, fejedelmi nép” (!), vagy: „Édzed meg őket önfeloldozó hivatásukra, hogy mire a trombita szava a te hajlékodat eieiri süvítő hangjával.” Végre: „Szerey, de hűségben meg nem szárnyalható katonáid.”

Eltelkintve ettől, némely kitétele, mint „Vér-Tisza”, vagy „Ötször kirtva, ötször feltámadott és mag sokasodott a magyar”, túl merész állítás s bár kölleményben helyén van, itt a komolyság rovására esik s végre — lehet, hogy tévedek — nekem a hang, a szökötés nehöl uly idegenszerű a páthosz erőltetett.

Az egészen fénypontja azonban s szept. 8-án tartott Emke, Fmke és Dke kongresszusa volt.

Lélekemelő látvány volt a fenti egyletek kitűnőségeit, arczukon a hazafias lelkesedés pirjával, ily nemes ezélért küzdve, uly együtt buzgólkodni látni.

A magyarság, a közzvélemény csak a legnagyobb halával adózhalt ezért, amit a sajtó sietett is ez alkalommal egyhangulag kifejezni.

Igaz, mint a lapokból olvassuk, hogy anyyi előelő szónok még alig volt együtt, valamint az is, hogy soha jobban meg nem nyilatkozott az szónoki erő és hatalom. Ezen dícséretes törekvések daczárta az egyesületek szónokai egyhangulag konstatálták, hogy sikert, fényes eredményeket felmutatni nem képesek.

Hogy eddig nem lehetett, azt tudjuk, csak az a fájdalom, hogy eredmény ily uton haladva azután sem lesz és nem is lehet.

Mi, kik itt a helyszínen egy élet tapasztalatai után ismerjük a helyzetet és tudjuk a baj igazi okát s éppen ezért ebben semmi tekintélyt és elsőbbséget el nem ismerünk, hivatkozással a multa — mert hiszen szónokni akkor is tudunk — méltán kérjük: u pompa, e ragyogó szónoki erő fog-e uj lelket önteni a haladókli vidéki kultúregyletekbe? Meg fogja-e találni a helyes utat, nem a töt és román, de a magyar ember szivéhez; és módot arra, hogy a mostani blüös közöny helyét a kötelelsségérzet foglalja el?

Isteni hatalom kellene ehhez!! A czél elérésére, úgy látszik, a kongresszus is egyedüli eszközknek a pézút tartja. Elégge kimutattuk, hogy miért.

Maga a czél: megnyitni az összes idegen ajkukat a magyar kultúrániak, mert csak így lehet nagy és boldog a haza, magasztos és igaz.

De ezt először önmagunkon kell kezdeni s a magyarságot szorítani amaz első és szent kötelelsségének teljesítésére, mellyel saját kulturájának, fájának, nyelvének a más ajkakkal való érintkezésnél tartozik. Csak ezen egyetlen ut van; csak annak lenne praktikus haszna... A többi csak akadémiikus okoskodás, sullang és füres frázis.

A Fmke felhívja egyuttal a kormányelnök figyelmét a pánszláv törekvések elleni intézkedésre. Erről más helyen szöszlünk, de most is ismételjük, hogy a pánszlávizmus talaját azok egyenetlik, kik az eltótosodást közvetlenül vagy közvetve elősegítik, ebből könnyű levonni a konzekvenziát...

Nem a szimpotómát, de magát a betegséget kell gyökereitben orvosolni.

Habozás a nemzetiségek között.

Rendkívül érdekesek a nemzetiségi lapok, amelyek valamenyonien még mindig a kormány programjának fejtegetésével foglalkoznak.

A nemzetiségek, amelyek a Fejérvári-kormány megalakulását az általános választói jog révén kezdetben melegen üdvözölték, most minél több kifogásolni valót találnak a program egyes részeit illetőleg. Különösen Lukács György kultuszminiszter programja az, amelyet kifogásolnak, a melyről azt állítják, hogy az az eddigi összes kultuszminiszteri programoknál sovínisztább és nagy veszedelmet rejtget magában.

A nemzetiségi sajtó magatartására vonatkozólag már számtalanszor elmondottuk a magunk véleményét, a miért most csak egyzseren regisztráljuk azt a habozást, amely a nemzetiségi lapok hasájában a kormány programját illetőleg megnyilvánul. Ezekből látjuk, hogy a román, szerb és tót lapok mennyire különböző felfogásból indulnak ki. Mert a míg az egyik a koalíziós pártok ellen intéz kirohantat, addig a másik a kormány ollen fordul.

Az újvidéki *Branik* vezérékésében kijelenti, hogy a Fejérvári-kormány kétségtelenül még rosszabb a nemzetiségekre nézve, mint volt a Tisza Kálmán, báró Bánffy stb. kormányá. Az, amit Lukács miniszter minapi programbeszédében kifejtett, mindenesetre súlyosabb sovínizmus kirohantat, mint az eddigiek voltak. Éppúgy *Krisztóffy* vezérékésében egyik-másik kijelentése furcsa színben tünteti föl az új kormány nemzetiségi politikáját. Igaz ugyan, a koalíziós pártok sem jobb sovínizmus dogájában, de az új kormánytól sok nemzetiségi politikus nagyobb méltányosságot tölteztetett föl. A bécsi körök, úgy látszik, azt akarják, hogy ne legyenek Magyarországon rendes, békés állapotok, hogy ilyképpen letérjék a magyarok túzó követelési politikáját. Tehát sem Bécs, sem Pest nem tördök a nemzetiségekkel. Ez a nemtörődés nagy politikai hiba a magyarok részéről, melynek csak káros következményei lehetnek az orszagra nézve. A nemzetiségek pedig várhatnak továbbra is, semmiféle sovínizmus őket megsemmisíteni, széttiporni nem fogja...

A budapesti *Slovenský Tjždenník* esch-töt politikai lap így apostrofálja a haladó pártot: A szabadelvűpárt megváltoztatta nevét. Ha Rakenduftból lehet Rákóczy, Schlesingerből Szilágyi, Izraeiból Kardos, miért ne lehetne a szabadelvűpártból „haladó”-párt? Ha Morgenstern loig megbukik, újajszülicit mint Morszányi. Mikor a szabadelvűpárt megbukott, követte legihívobb pártfele példáját. Mi nem hiszük, hogy jog és igazság szerint az új pártot megilletne a haladópartit elnevezés: Haladás — ami az emberi jólét föltétele. De o párt csak a külsöt változtatta meg, míg a mag ugyanaz maradt. Nyómja a népet a jegyzők által. Arverez a sovínizmusban. Szabadelvűség és haladópart — tizenkilenc és egy híjján husz. Rendesült lehet Rákóczy — zsidó maradt zsidó. A szabadelvűpárt ekeskedhetik bármíno tarka tollal, rabszölgasztó párt maradt.

Az aradi *Tribuna* azt mondja, hogy a magyar nemesség mindig állást foglalt a haladás eszméjele szemben; úgy volt ez 48 előtt s úgy van ez mai nap. A magyar nemességet mindig az osztályérek vezérelte s ugyanaz az osztályérek vezetí a koalíziózt is, melynek vezérezemberei a nemesi osztályhoz tartoznak. Ha a koalízió csupán arra szorítokoznak, nagy reakcionárius agitáció-jával magának a nemések közt toborozzon híveket, semmi kifogásunk sem lehetne ellene, ugymond a czikk. De Apponyi és a többi koalíziós gróf és báró társai a nemzetiségi eszme nevében keresnek maguknak híveket a nép 1626t. A koalízió úgy tünteti fel a kormányt, mint Bécs ekzpozitúráját. Ilyen és ehhez hasonló fogásokkal vé Apponyi gróf ellenszenvet kelteni a népben a kormány demokratikus programjira iránt. Szerencsére azonban, hogy a nép már nem engedi magát félvezéretetni és Szekestehérváron határozot állást foglalt a koalíziózt szemben.

A töröcszentmártoni *Národnie Noviny* nemzetiségi töt lap nov. 16 iki számban példán a következő feltejtő nyelvezet vannak: a sovínizmus szemtelensége már nem ismer határt. Nemrégen Budapest megválasztotta Krizsán Mihályt józsefvárosi plébánosnak, amit e példás pag meg is érdemelt. Most néhány sovínizsta levelet is írt neki, hogy magyarosítsa meg idegentül hangzó nevét. Csak-hogy Lávianban nem oly emberek terennek, — jegyzi meg a lap — kik arjuktól örökölött tisztesség nevüket néhány politikai stréber kívánságára eldobnak.

A belügyminiszter nemrég bezáratta a nagysurányi katolikus kört, mert ez melegágya volt a pánszláv izgatásnak. A dolg abban áll, hogy e kör elnöke, Benes Márton káplán, az iskolában azt kívánta, hogy neki csak tótul feleljenek és izgatott a magyar isteni

Miklósnak fia: László és Lászlónak fia: Miklós és István (valamenyonien rákói nemések, előbbiek kis, utóbbiak pedig nagyrákói); másrésztöl pedig Wyfalusi (Károlyfalvi) Károly fia: Domonkos és Péter, mely szerint a Wyfalusi és Zsanassi bírtok egymástól határokkal elhölönítélett s ha valaki köztülök ezen szerződést be nem tartaná, 20 márká büntetést fizet.

A nagyrákói nemések, nevezetesen Cserneknek fia: Abrahám, Isszonak fia: Benedek és Pongrácz, valamint Barlúr (Bátor) fia: Lukács a príbózi nemessékkal a Mykefalvi és Madách család tagjaival folytatott pert bizonyos rét miatt. A peres ügy László, thuróczi alispán (comos officialis) előtt olykép dött el, hogy kölcsönös megöryezéssel, hogy a Blatnyeha és Rakoncz-patak közt fekvő rét közütrök két egyenöl részre osztotat. De a rákövetkező 1326. évben a nevezett nagyrákóiak ezen rétet a príbózi Myke és Madách fiának adják el. Később, 1353. év előtt esmét földet adtak el a rákói nemések s a nevezett évben a fassio perrenalatt László, cesanádi prépost s udvari kanczellár előtt megerősítöl uly kikötéssel, hogy sem a Itvasz-cs család, sem a másik ág nem fog protestálni. A Rakoncz villából eladott föld-rész — Tatarföldre, jelenleg pedig Polanéska.

— Sok ezer szenvedő nem veheti igénybe vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a Karlsbadi és Marienbadi gyógyfürrásokkal belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a Schmidthauer-féle Igmándi keserűvízben egy olaj haszai ásványvízünk van, mely a külföld hírneves források nemcsak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is mulja. Az igmándi keserűvíz eddig az egyedüli, melyben tudományosan alapon a rádium jelenléte mutatott ki és ezen nagyjelentőségű felleldezés nyujta magyarán azt azon csodálatos gyógyórnék, amely ezen ásványvízben rejlik. Mint ily kura otthon bármely évszakban reggelenként fél pohárral használva, kitűnő eredménnyel használható gyomor-, bél- és vérébajokban, úgy elkövéredés, szív-elégtelenség és azzal járó fulladásnál, sárgáság, máj- és lépálganat, csukorbetegség, aranyér, csusz és köszvény-nél, vérbőségnek s egyéb belszervezeti bajokban, kiválóan nagy értékű, mint ez idő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az igmándi keserűvíz minden jobb gyógyszerrel és fűszerületben kapható kis üvegben is 30 fillérért, nagy üveg 50 fillér.

— Montignoso grófnő A volt szász trónörökösnek emlékiratainak közlését most kezdte meg „Az Újság” politikai napilap. Európaszerre fogják emlegetni ezt a könyvet, melynél érdekfeszítőbb regény még nem izgatta az olvasó-közönséget. „Az Újság” újonnan belépő előfizetőinek külön lenyomatban küldi meg az eddig megjelent részt. Egyben felhívjuk a t. olvasóink figyelmét „Az Újság”-nak lapunk mai számában megjelent hírdetésére.

Felelős szerk. BEREZ GYULA. — Főmunkatárs DUGOVICH TITUS.

Jó minőségű cipők
nagy választékban olcsó
árakon csakis

KLEIN SZ. divatruházában
Turócszentmártonban kaphatók.

Magyar gyártmány KOHN ÉS MORGENSTERN
vas- és rézbutorgyára Nagybírtán
ajánlja modern és izléses butorait leg-
jobb kivitelben, legutányosabb árakon

Patent fogkefe!
(3 águ!)

Tényleg nem fognak romlani a fogai, ha ezentel ezt használja! Mert csak ezzel lehet alaposan a belső fogfelületet is kefélni. — Különösen ajánlatos GYERMEKEKNEK és a serdülő FIATALSÁGNAK!
Dr. JAKOVICS, Zsóváralja.

SCHWARZ KÁLMÁN
FÜSZER- ÉS CSEMEGKERESKEDŐ TURÓCSZENTMÁRTON

a nagyérdemű közönség tudomására hozza, hogy az egész idényen át rakétáron tart különféle bel- és külföldi csemegeáru, déli gyümölcsöt, legfinomabb szalon-csokoládét és desszertcsokorkát, t e s a ú t e m é n y t, karlsbadi o s t y a, kétszerült nagy választékban. — Továbbá előrendű kassai és prágai sonkát, debreczeni és kolozsvári szalonát, becsi, frankfurti és szepesi vrsítit, kitűnő magyar és olasz szalámit, Liebig-féle húsivonatot, Nestlé-féle gyermekápliszletet, mustárt, Maggi-féle levesfűszereket, kakaót, konzerveket és belőtteket, magyar és francia pezsgőt és konyakot, likőröket, bel és külföldi borokat, valamint minden e szakba vágó árucikkeket.

Pontos kiszolgálás! Jutányos árak!

Egy butorozott szoba
Kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak csement-gyára Gurahozon szállít lassan vagy gyorsan köb SZABADALMAZOTT HORNVOLT CZEMENT-TEŐCSEREPÉ Gyártó gépeket, melyek hálzálag állíthatják elő. — A készítés pár nap alatt

Téli menutrend
A magyar királyi államvasutakon:
(Érvényes 1905. évi október 1-től kezdve.)

Budapest—T. Szt.-Márton:	T. Szt.-Márton—Budapest:
Gyv. i. reggel 7-10, é. d. u. 1-38 i. d. u. 2-54, é. este 9-10	Szv. i. d. e. 9-35, é. este 7-52 i. reg. 8-42, é. reg. 7-00
Gyv. i. d. u. 3-30, é. este 10-21 i. reg. 6-08, é. d. u. 12-40	Szv. i. d. u. 5-35, é. reg. 4-18 i. este 11-35, é. d. e. 9-45
Vv. i. éjjel 11-10, é. d. e. 11-41 i. d. u. 4-57, é. reg. 5-20	Vv. — — — — — i. d. u. 12-06, Jánoshegyre érk. 3-27
T. Szt.-Márton—Ruttká:	Ruttká—T. Szt.-Márton:
Gyv. i. d. u. 1-39, é. d. u. 1-47 i. d. u. 2-45, é. d. u. 2-53	Szv. i. este 7-54, é. este 8-03 i. reg. 8-30, é. reg. 8-40
Gyv. i. este 10-22, é. este 10-30 i. reg. 5-59, é. reg. 6-07	Szv. i. reg. 4-20, é. reg. 4-30 i. este 11-22, é. este 11-33
Vv. i. reg. 7-47, é. este 8-06 i. d. e. 11-16, é. d. u. 12-06	Vv. i. d. e. 11-42, é. d. e. 11-53 i. d. u. 4-45, é. d. u. 4-56

Budapest ny.—Zsolna:	Zsolna—Budapest:
Gyv. i. reg. 7-20, é. d. u. 1-33 i. éjjel 3-46, é. reg. 9-25	Szv. i. reg. 9-20, é. este 8-30 i. reg. 7-11, é. este 5-55
Gyv. i. este 6-45, é. éjjel 12-24 i. d. u. 3-14, é. este 9-45	Szv. i. este 10-30, é. reg. 7-20 i. este 9-15, é. reg. 6-35

A cs. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasutakon:

Kassa—Ruttká:	Ruttká—Kassa:
Szv. i. reg. 5-27 é. d. u. 12-10	Gyv. i. Iglóitól é. d. e. 8-30
Szv. i. reg. 7-40 é. d. u. 2-06	Szv. i. reg. 4-50 é. d. e. 11-50
Gyv. i. d. u. 12-35 é. d. u. 5-36	Szv. i. d. e. 8-35 é. d. u. 4-18
Szv. i. d. u. 12-46 é. este 8-13	Gyv. i. d. u. 12-17 é. d. u. 4-48
Szv. i. d. u. 3-55 é. este 11-05	Szv. i. d. u. 2-36 é. este 8-40
Gyv. i. este 7-30 é. Iglói Sv. i. d. u. 4-23 é. éjjel 11-35	Vv. i. este 10-41 é. Iglói Vv. i. Iglóitól é. reg. 6-14
Ruttká—Zsolna:	Zsolna—Ruttká:
Szv. i. reg. 6-30 é. reg. 6-58	Szv. i. reg. 4-10 é. reg. 4-36
Szv. i. d. u. 12-31 é. d. u. 1-00	Szv. i. reg. 7-45 é. d. e. 8-15
Szv. i. d. u. 2-21 é. d. u. 2-50	Szv. i. reg. 7-11 é. d. u. 12-12
Gyv. i. d. u. 5-42 é. este 6-04	Gyv. i. d. e. 11-50 é. d. u. 12-12
Szv. i. este 8-33 é. este 9-00	Szv. i. d. u. 1-50 é. d. u. 2-20
Szv. i. éjjel 11-17 é. éjjel 11-42	Szv. i. d. u. 3-34 é. d. u. 4-03
	Szv. i. este 9-20 é. este 9-50

„Védjegy: „Horgony!”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult közvény-nél,
csúznál és meghűléseknel bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelemre méltó. Súlyos hamisítványok
miatt bevásárlásokkor óvatossá legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, amely a
„Horgony” védjegyével és a Richter cég-
jegyzással ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
lőszék győzsereszmál, Budapeston.

Richter gyógyszerháza
az „Arany országlához”, Prágában.
Eliasbethstrasse 6 neu. Mindennapi szék 9 óráig.

Aki kitűnő, étvágyfokozó asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg,

ne mulassa el saját érdekében a kitűnő hatásúnak elismert és rendkívül tartós

HERKULES
maláta-tápsör-
különlegességet inni.

Kapható minden nagyobb csemege- és fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

Herkules Söröző széküldési telepen, Budapest, VII., Bethlen-tér 3.

Telefon 63—57. Árjegyzék ingyen. Vidékre postán küldünk 5 kg. postaküldeményt (6 üveg) utánvéttel.

Ezen czégekben ismerni meg a boltokat, melyekben csak Singer varrógépeket árúsítanak.

Singer Co. varrógép r. t.
Zsolna, Körtér 14.

Wix Miksa Turócszentmárton

liszt-, fűszer-, csemege-, bor-, szeszszelital-, kókuszszir-, üveg-, és porcellánraktára.

Ablaküvegezések, tükörüveg és tükrök, fénykép- és képeretek nagy választékban.

Csődtömegeladás.

Vb. Bárdos Vilmos és Fia körmözbányai rőfös és rövidáru cég csődtömégéből a csődtöltár 136—142, 184—193, 227—242, 256—336, 358—492, 567—604, 608, 697—1041, 1059—1095, 1098—1162 tételszámok alatt felvett dívat, kézmű, rövid- és konfekció-árak 8790 korona 50 fillér becsértékben, továbbá a 400 korona becsértékben felvett üzleti berendezés a csődválasztmány határozata folytán Körmözbányán alulirott csődtömégdönoknak irodájában 1905. évi december hó 14. napjának d. e. 10 órakor megtartandó zárt ajánlati versenytárgyaláson el fognak adni.

Ajánlat az árutárra és a berendezésre akár együttesen, akár külön-külön tehető.

A leltárból felvett tárgyak mennyiségéért és minőségeért, valamint a leltári adatok helyességeért sem a csődtömégdönök, sem a csődválasztmány felelősséget nem vállal.

A csődválasztmány az ajánlatok fölött szabadon határoz. Az, akinek ajánlata elfogadatik, tartozik a vételárat és a III. fokozat szerinti bélyegilletéket a tömégdönöknél bánatpénze különben elvesztésének és az esetleges kar megterítésének terhe alatt 3 nap alatt lefizetni és az árukat, illetve berendezést ugyanazon idő alatt az üzleti helyiségből eltávolíttatni.

A zárt írásbeli ajánlat a becsérték 10% -át tevő bánatpénzzel 1905. évi december hó 13. napjának d. u. 5 órájáig alulirotnál beadandó.

A csődtöltár, valamint az árutár megtekintésére alulirotnál naponként — vasárnapok és ünnepnapok kivételével — d. u. 3—5 óra között lehet jelentkezni.

Körmözbányán, 1905. évi november hó 29-én.

Schindler József, tömégdönök.

PORTLAND-CZEMENTET, mely a Magyar Mérnök és Építész Egylet által megszabott normáliákat 70—80% -kal felülmulja. Továbbá elást saját rendszere szerint készült tetőcserep- és tetőcserep-üzletségűlték fakeszerzők, vállalkozók, gazdálkodók megtanulható, a gépek hordozhatók, a cserepek szabályosak, könnyűek, jól fednek és nagy szilárdságúak.

SCHWARZ KÁLMÁN

FÜSZER- ÉS CSEMEGEHERESKEDŐ TURÓCZSZENTMÁRTON

a nagyrédmű közönség tudomására hozza, hogy az egész időnyen át raktáron tart különféle bel- és külföldi csemegeárukat, déli gyümölcsöt, legfinomabb szalon-csokoládét és desszertcsokorkát, teásüteményi, kerisbudi o s tya, kétszersült nagy választékban. — Továbbá előszörú kassai és prágai sonkát, debreczeni és kolozsvári szalonmát, bécsi, frankfurti és szepesi virsli, kitűnő magyar és olasz szalámit, Liebig-féle hús kivonatot, Nestlé-féle gyermekápliszetet, mustárt, Maggi-féle levesfűszereket, kakaót, konzerveket és befőttet, magyar és francia pezsgőt és konyakot, likőröket, bel és külföldi borokat, valamint minden e szakba vágó árucikkeket.

Pontos kiszolgálás! Jutányos árak!

1220. sz.
1905. tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Znióvárjalai kir. járásbírósz mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Vladár János végrehajtónak Vladár Imre és tsai végrehajtott szvendők elleni 500 korona tokekövetelés és jár. iránti végrehajtsi ügyében a znióvárjalai kir. járásbírósz területén lévő Nagycsepényi községben fekvő:

1. a nagycsepényi 10. sz. tjkvben $\pm$ 58. sorsz. 63. sz. a. Vladár Imre nevére $\frac{1}{15}$, B. 21. a. kk. Vladár Lőrincz nevére $\frac{1}{15}$, B. 22. a. kk. Vladár János nevére $\frac{1}{15}$, B. 23. a. kk. Vladár Ilona nevére $\frac{1}{15}$, B. 24. a. kk. Vladár Zsuzsi nevére $\frac{1}{15}$, B. 46. a. Vladár Zsuzsi nevére $\frac{1}{15}$, B. 1. a. Vladár Róza nevére $\frac{1}{16}$, B. 14. a. Vladár Anna nevére $\frac{1}{15}$, B. 15. a. kk. Marsala József nevére $\frac{1}{15}$, B. 16. a. kk. Marsala Mária nevére $\frac{1}{15}$, B. 18. a. kk. Jancso Dezső nevére $\frac{1}{6}$ részben irt ingatlanra 221 koronában; — 2. az u. a. tjkvben $\pm$ 59. sorsz. a. foglalt és u. a. nevére u. a. arányban irt ingatlanra 4 koronában; — 3. az u. a. tjkvben $\pm$ 60. sorsz. a. foglalt és u. a. nevére u. a. arányban irt ingatlanra 342 koronában; — 4. az u. a. tjkvben $\pm$ 62. sorsz. a. u. a. nevére u. a. arányban irt ingatlanra 112 koronában; — 5. az u. a. tjkvben $\pm$ 64. sorsz. a. u. a. nevére, u. a. arányban irt ingatlanra 68 koronában; — 6. az u. a. tjkvben $\pm$ 65. sorsz. a. u. a. nevére u. a. arányban irt ingatlanra 152 koronában és pedig ezen összes ingatlanokra a vég. elj. 156. §. alkalmazásával; — 7. az u. o. 171. sz. tjkvben $\pm$ 1. sorsz. a. B. 7. a. Vladár Imre, B. 5. a. kk. Vladár Lőrincz, B. 1. a. kk. Vladár János, B. 7. a. kk. Vladár Ilona, B. 1. a. kk. Vladár Imre nevére $\frac{1}{30}$ — $\frac{1}{30}$ részben irt ingatlanra 302 koronában; — 8. az u. o. 196. sz. tjkvben $\pm$ 1. sorsz. a. u. a. nevére, u. a. arányban irt ingatlanra 280 korona; — 9. az u. a. tjkvben $\pm$ 2. sorsz. a. s. u. a. nevére, u. a. arányban irt ingatlanra 286 koronában; 10. az u. a. tjkvben $\pm$ 3. sorsz. a. foglalt s. u. a. nevére u. a. arányban irt ingatlanra 320 koronában; — 11. az u. o. 125. sz. tjkvben $\pm$ 2. sorsz. a. foglalt s. B. 135—139. a. u. a. nevére $\frac{1}{1000}$ — $\frac{1}{1000}$ részben irt ingatlanra 50 koronában; 12. az u. o. 200. sz. tjkvben $\pm$ 1. sorsz. a. foglalt s. B. 13—17. a. u. a. nevére $\frac{1}{30}$ — $\frac{1}{30}$ részben és B. 1. a. Vladár Zsuzsi nevére $\frac{1}{30}$, B. 3. a. Vladár Róza nevére $\frac{1}{30}$, B. 7. a. Vladár Anna nevére $\frac{1}{15}$, B. 8. a. kk. Marsala József nevére $\frac{1}{15}$, B. 9. a. kk. Marsala Mária nevére $\frac{1}{15}$ és B. 11. a. kk. Jancso Dezső nevére $\frac{1}{6}$ részben irt ingatlanra a vég. elj. 156. §. alapján 32 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a tontebb megfelfölt ingatlan az 1905. évi december hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor Nagycsepényi község házában megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

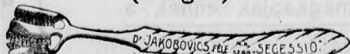
Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árformával, számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értéknáparban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Kelt Znióvárjalán, 1905. évi szeptember 4-én.

Janovják, kir. albiró.

Patent fogkefe!

(3 águ!)

Tényleg nem fognak romlani a fogak, ha ezentul ezt használja! Mert csak ezzel lehet alaposan a belső fogfelületeket is kefélni. — Különösen ajánlatos GYERMEKEKNEK és a serdülő FIATALSÁGNAK!

Dr. JAKOBOVICZ, Znióvárjalja.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pátéka

egy régnak bizonyult háziasor, mely már több mint 30 év óta legjobbi fájdalom-ellátó szernek bizonyult közönségnél, és az a megkülönböztető bódzósülés-képpen használva.

Figyelemfelhívás. Sőtény hamisítványok miatt bódzósülésor óvatotok legyünk és csak olyan ávetet fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a filceter csigajeggyel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és Gyógyulván minden gyógy-szerterben kapható. — Főraktár: Türk József gyógyszerüzem, Budapeston.

Richter gyógyszerüzem
az „Arany országnak”, Prágában.
Elnak Bethencsák u. 20. Mindennapi stéküldés.

„JODELLA”

most a mindenhol ismert, orvos és közönség által kedvelt

Lahusen-féle

JOD- ÉS VAS-CSUKAMAJOLAJNAK

szabadalmilag védett neve. A legjobb és leghatasosabb csukamajolaj. Hatásában fölülmúlhatlan daganatoknál, angoli betegségeknek, bőrkürités, csusz, reuma, torok- és tüdőbetegségeknek, meghűlésnek, vérszegény gyermekeknek stb.-nél. Véralakító, nedvkepző, étvágycsináló hatású. Évi szükséglet folyton emelkedik. Telen és nyáron vehető, mert mindig frissen kapható. Ára 3 korona 50 fillér. Egyedüli gyáros: LAHUSEN gyógyszerüzem Brémában. Mivel utána zotok vannak, csak „Jodela” név alatt veendő, mely minden dobozon kívül foglaltatik. — Kapható vidéken Gazdik Sándor gyógyszerüzemében Kormöczbányán és Toperczer János gyógyszerüzemében Turócszentmártonban.

Aki kitűnő, étvágyfokozó asztali italt óhajt,

Aki gyenge, lábadozó,

Aki ideges, álmatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg,

ne mulassa el saját érdekében a kitűnő hatásának elismert és rendkívül tartós

HERKULES

maláta-tápsör-Ö
különlegességet inni. R

Kapható minden nagyobb csemege- és fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a Herkules Söröző székítési telepen, Budapest, VII., Bethlen-tér 3. Telefon 63—57. Árjegyzék ingyen. Vidékre postán küldünk 5 kg. postaküldeményt (6 üveg) utánvevvel.

— Kapható — Szende Gáspár cégét — Turócszentmártonban

602. sz.
1904.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 2. §. értelmében ezennel közli, hogy a tek. turócszentmártoni kir. járásbírósz 1905. évi V. 435. számú végzése következtében dr. Strausz Mózes ügyvéd által képviselt Gráber Miksa és fia cég javára néhai Fried Miksa örökösei ellen 1000 korona s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtsi utján lefoglalt és 1085 korona 10 fillérre becsült mindenféle szobabutorok, bolli árucikkek, bolli felszerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek turócszentmártoni kir. bíróságnak V. 436/2. 1905. számú végzése folytán 1000 kor. lökekbevetelés, ennek 1905. évi szeptember hó 27-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 112 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig néhai Fried Miksa örököseinél Turócszentmártonban leendő eszközésére 1905. évi december hó 11. napjának d. o. 10 órájára határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §. értelmében készpénzítés mellett, a legtöbb tigrörnek becsáról is el fognak adatni.

Kelt Turócszentmártonban, 1905. november 18.

Záthurecsky, jb. végrehajtó.

Wix Miksa Turócszentmárton

liszt-, fűszer-, csemege-, bor-, szesziszal-, kókuszszir-, üveg-, és porcellánraktára.

Ablaküvegezések, tükörüveg és tükörök, fénykép- és képeretek nagy választékban.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tisztá és ment káros alkotrészekből.

Schicht-szappan!

(Szarvas- és kulcsszappan)

a legjobb, használatban a legolcsóbb minden ruhanemű és mosási módokr részére.

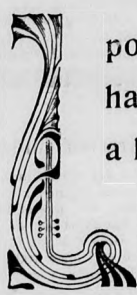

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Auszgiában bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a Schicht névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

Egy hónapig teljesen ingyen!

Aki már most beküldi — ha csak egy
hónapra is — az előfizetési összeget

AZ UJSÁG

politikai napilapra, annak egész december
havában teljesen ingyen küldi meg
a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot:

 AZ UJSÁG-ot.

Előfizetési árak: Egy hónapra 2 korona 40 fillér, három hónapra 7 korona.

AZ UJSÁG gyönyörű kiállításu naptárát minden
előfizető díjtalanul kapja meg.

Gyönyörű Husvétii Album!

Megrendelési czim: AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökösne emlékiratait most közli
AZ UJSÁG. Ujjonnan belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a
szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.